
SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY NAKŁO NAD NOTECIĄ

Wyznaczone dla gminy Nakło nad Notecią cele strategiczne powinny być realizowane przez funkcjonujący system gospodarki odpadami. Poniżej przedstawiono propozycje systemu gospodarki odpadami dla gminy Nakło nad Notecią. Zaproponowane rozwiązania uwzględniają:

- obecny stan gospodarki odpadami na terenie gminy,
- obowiązujące regulacje prawne oraz wytyczne dotyczące prowadzenia gospodarki odpadami na terenie powiatu, województwa i kraju.

Realizacja przedstawionych poniżej propozycji działań w poszczególnych elementach gospodarki odpadami wpłyną na poprawę jej istniejącego stanu.

6.1. SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI

Gospodarowanie odpadami w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (art. 3 pkt.1) to zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie odpadów, w tym również nadzór nad takimi działaniami oraz nad miejscami unieszkodliwiania odpadów.

Obecnie, Gmina Nakło nad Notecią prowadzi własną, indywidualną gospodarkę odpadami komunalnymi w oparciu o składowisko odpadów komunalnych w Rozwarzynie należącego do Zakładu Gospodarki Odpadami w Rozwarzynie (Rozwarzyn 40, 89-100 Nakło nad Notecią. Składowisko w Rozwarzynie przyjmuje odpady od gmin: Nakło nad Notecią, Szubin i Kcynia.

Planowo, wg Planów Gospodarki Odpadami wyższego szczebla odpady komunalne z terenu miasta i gminy deponowane będą na Składowisku Odpadów Komunalnych w Wawrzyńkach (Gmina Żnin, powiat żniński). Przewiduje się, że od stycznia 2009r odpady z terenu gminy Nakło nad Notecią kierowane będą na składowisko wytyczone w ramach porozumienia międzygminnego dot. Budowy Regionalnego Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych „Pałuki” w Wawrzyńkach.

Od 2001 roku gmina realizuje i rozwija zbiórkę odpadów wtórnych.

Po przeprowadzonej analizie informacji zawartych głównie w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami, na temat gospodarki odpadami pozostałych gmin powiatu i regionu, gmina Żnin jako „gospodarz” wytyczonego Regionalnego Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Wawrzyńkach podjęła działania w tym

zakresie. Pomimo, iż w niektóre gminy powiatu żnińskiego i nakielskiego nie przejawiały chęci podjęcia takich działań, podpisano międzygminne porozumienie w tej sprawie. Na międzygminną współpracę w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi i utworzenia RZUOK w Wawrzynkach obecnie zdecydowało się 9 gmin: Gmina Szubin, Nakło nad Notecią, Kcynia, Dąbrowa, Gąsawa, Rogowo, Janowiec Wielkopolski i Łabiszyn oraz Nakło nad Notecią. Należy uwzględnić możliwość podejmowania działań w dalszej perspektywie czasu i pojawienia się możliwości porozumienia z pozostałymi gminami regionu a zwłaszcza z Gminą Barcin i Sadki.

Zawiązane porozumienie powinno docelowo zaowocować powołaniem związku komunalnego obejmującego gminy objęte porozumieniem, a najlepiej wszystkich na terenie powiatu.

Przy dobrze zorganizowanej gospodarce odpadami możliwe jest scedowanie na związek zadań z zakresu gospodarki odpadami danych gmin. Aby to mogło mieć miejsce konieczne jest jednak wcześniejsze przejęcie ich przez gminę. Podstawą takiego działania jest art. 6a ustawy o *utrzymaniu czystości i porządku w gminie*. Według niego Rady gmin na podstawie akceptacji mieszkańców wyrażonej w przeprowadzonym tzw. „referendum śmieciowym” mogą przejąć od właścicieli nieruchomości wszystkie lub wybrane obowiązki z zakresu gospodarki odpadami. Zadania i kompetencje gmin w tym zakresie w dalszym etapie byłyby przekazane Związkowi. Pozytywny wynik referendum pozwala jednocześnie wprowadzić zryczałtowaną opłatę za zadania realizowane w zakresie systemu gospodarki odpadami (zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie).

Niezależnie od dalszych ustaleń w tym zakresie zawiązane porozumienie powinno być punktem wyjścia do szerszej współpracy międzygminnej w zakresie gospodarki odpadami. Prowadzenie takiego wspólnego zakresu gospodarki odpadami jest zgodne z wytycznymi zawartymi w planach wyższego rzędu. Powyższe zagadnienie należy wziąć pod uwagę z racji mogącej się polepszyć sytuacji gospodarki odpadami na terenie gminy.

6.2. GROMADZENIE ODPADÓW

Gromadzenie odpadów stanowi pierwszy etap całego systemu działań, mających na celu ich usunięcie i unieszkodliwianie. Sposób gromadzenia i usuwania odpadów z miejsca ich powstawania jest niezwykle istotny i ma wpływ na czystość i ogólny porządek w gminie. Zbieranie odpadów to każde działanie w szczególności umieszczanie

w pojemnikach, segregowanie i magazynowanie odpadów, które ma na celu przygotowanie ich do transportu, do miejsc odzysku lub unieszkodliwiania.

Pierwszym krokiem przy reorganizacji systemu gromadzenia odpadów jest objęcie tym systemem wszystkich wytwórców odpadów (mieszkańców, podmioty gospodarcze). Zgodnie z obowiązującymi przepisami powstające odpady powinny być gromadzone selektywnie. Selektywna zbiórka odpadów, powinna objąć swym zasięgiem wszystkie strumienie odpadów tzn. odpadów z gospodarstw domowych, drobnego przemysłu, usług i handlu. Recykling, to najbardziej pożądana forma gospodarki odpadami. Korzyści wynikające z prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów to: redukcja masy i objętości odpadów komunalnych kierowanych na regionalne składowisko, przez co wydłuży się czas jego funkcjonowania. Wyeliminowanie odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych oraz uzyskanie środków pieniężnych ze sprzedaży wyselekcjonowanych surowców wtórnych. Ważną frakcją do selektywnej zbiórki są odpady ulegające biodegradacji. Potrzebny jest system odbioru selektywnego właśnie tych odpadów z gospodarstw domowych.

6.2.1. ODPADY ZMIESZANE

Uzupełniając istniejący system należy dążyć do sytuacji, kiedy objęci nim będą wszyscy mieszkańcy gminy, a także wszystkie podmioty gospodarcze funkcjonujące na jego terenie. Każdy wytwórca odpadów powinien mieć jednocześnie podpisaną umowę indywidualną lub poprzez zarządcę budynku:

- ze związkiem lub gminą w przypadku przejęcia obowiązków od mieszkańców;
- z koncesjonowaną firmą prowadzącą zbiórkę odpadów na terenie gminy w przypadku nie przejęcia obowiązków od mieszkańców.

System zbiórki odpadów zmieszanych proponuje się oprzeć i rozwijać o następujące założenia:

- w zabudowie jednorodzinnej należy stosować system oparty na pojemnikach 60, 80, 110, 120 lub 240 litrowych, przejście na proponowany system powinno się odbywać w sposób etapowy w miarę możliwości finansowych;
- w zabudowie wielorodzinnej optymalnym rozwiązaniem byłoby stosowanie do zbiórki odpadów pojemników 1100 l; oraz 5000 l i 7000 l (KP7) z uwagi jednak na stosunkowo zwartą zabudowę wielorodzinną (głównie w centrum Nakło nad Notecią) oraz koniecznością stosowania do obsługi pojemników pojazdów wyposażonych

w specjalne zaczepy należy rozważyć możliwość stosowania w tym typie zabudowy pojemników o mniejszej pojemności. W takim wypadku odpady byłyby zbierane w pojemnikach 110, 120, 240 litrowych.

- podmioty gospodarcze działające na terenie gminy powinny posiadać własne pojemniki do gromadzenia wytwarzanych przez siebie odpadów, ich wielkość powinna być dostosowana do indywidualnych przypadków jednak nie powinna być mniejsza niż 60 l / 1 raz w mc.
- ❖ Nie należy dążyć do rozwoju systemu odbierania odpadów komunalnych – zmieszanych -z wykorzystaniem do tego celu worków plastikowych a nie pojemników. Pojemniki na odpady winny być natomiast wyścielane w worki foliowe – biodegradowalne. Jeśli system odbioru odpadów komunalnych z użyciem do tego celu worków foliowych funkcjonuje na terenie gminy, winien on być ewidencjonowany i zgodny z regulaminem utrzymania czystości i porządku w gminie.

Poniższa tabela zawiera optymalne konfiguracje dopasowania pojemności pojemnika na odpady do ilości osób mających z niego korzystać i gromadzić w nich odpady w określonym czasie.

Optymalna konfiguracja pojemności pojemników na odpady komunalne do ilości osób z niego korzystających z uwzględnieniem minimalnej częstotliwości ich opróżniania dla Gminy Nakło nad Notecią

TABELA 37.

Rodzaj pojemnika/litraż	Częstotliwość opróżniania pojemników			
	1 x mc	2 x mc	3 x mc	4 x mc
ILOŚĆ OSÓB				
60 l / 65 l - 80 l	1	1	2	3
80 l	1	2	2	3
110 l / 120 l	1	2	4	5
240 l	2	5	7	10
1100 l	11	23	34	45
5000 l	51	103	154	205
KP-7 7000 l	72	144	215	287

Źródło: Obliczenia własne

Wskaźniki przedstawione w powyższej tabeli są opracowane w oparciu o indywidualne analizy statystyczne przeprowadzone dla Gminy Nakło nad Notecią

określające współczynnik wytwarzania odpadów na poziomie 97,5 l/1 os./mc. Jest to wartość uśredniona uwzględniająca jednocześnie poziomy wytwarzania odpadów na terenie wiejskim jak i miejskim. Z uwagi na procesy gnilne i fermentacyjne zachodzące w masie składowanych zmieszanych odpadów komunalnych, optymalna częstotliwość opróżniania pojemników powinna wynosić od 4 razy do minimalnie 2 razy w ciągu miesiąca.

Zebrane odpady będą kierowane do unieszkodliwienia na składowisku odpadów komunalnych w Wawrzyńkach, a w dalszej perspektywie do Regionalnego Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych „Pałuki” w Wawrzyńkach.

Ważne jest, aby dążyć do uzupełnienia systemu gromadzenia zmieszanych odpadów balastowych poprzez stworzenie możliwości pozbywania się odpadów przez wszystkich mieszkańców gminy Nakło nad Notecią w sposób zorganizowany.

Ważnym wydaje się zagospodarowanie terenu i infrastruktury składowiska w Rozwarzynie na cele gospodarki odpadami opakowaniowymi oraz jako linię sortowniczą. W takim wypadku na składowisko do Wawrzynek trafiały by tylko odpady zmieszane (balastowe). Takie przedsięwzięcie wymaga jednak zaangażowania i stworzenia projektu założeń realizacyjnych.

6.2.2. ODPADY OPAKOWANIOWE

Funkcjonujący na terenie gminy system zbiórki odpadów opakowaniowych z gospodarstw domowych, jest oparty na donoszeniu do ustawionych w centrum miejscowości wiejskich oraz na terenie miasta Nakło nad Notecią pojemników na odpady wtórne: szkło i tworzywa sztuczne, makulatura. Celem prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych jest wyłączenie określonych mas odpadów opakowaniowych ze strumienia odpadów zmieszanych i poddania ich procesowi odzysku i recyklingu.

Uwzględniając konieczne do osiągnięcia limity odzysku poszczególnych odpadów opakowaniowych z terenu gminy, proponuje się budowę tego systemu w oparciu o następujące założenia:

- W zabudowie jednorodzinnej prowadzenia zbiórki w systemie odbioru bezpośredniego w oparciu o plastikowe worki o różnej kolorystyce dla poszczególnych frakcji. Każde gospodarstwo otrzymywałoby komplet worków przy odbiorze wypełnionych (np. 1x w miesiącu). Proponuje się zbiórkę szkła (z podziałem na bezbarwne i kolorowe), papier i tekturę oraz tworzywa sztuczne. Każde

gospodarstwo domowe powinno być zaopatrzone w jeden komplet worków. Szacuje się, iż na gminę Nakło nad Notecią potrzebnych by było około 9000 szt. kompletów worków.

- Realizacja funkcjonowania utworzonych punktów zbiórki w centrach wszystkich miejscowości gminy. Należy dążyć aby zbiorcze punkty składały się z 4 pojemników wielko pojemnościowych co najmniej 1,3 i 1,5 m³ (zbiórka szkła białego i kolorowego, tworzyw sztucznych), pojemniki na makulaturę powinno się ustawić eksperymentalnie w miejscach o zwartej zabudowie i np. przy szkołach. Punkty te powinny być tak rozstawione aby jeden zestaw pojemników mógł obsługiwać ok. 100 mieszkańców.
- Stworzenie uzupełniającej sieci punktów rozstawionych w najbardziej uczęszczanych punktach największych miejscowości w gminie (np. przy sklepach, przystankach komunikacji zbiorowej itp.) oraz przy obiektach użyteczności publicznej (np. urzędach, OSP itp.). Punkty takie składałyby się z zestawu pojemników do zbiórki szkła z podziałem na bezbarwne i kolorowe oraz tworzywa sztuczne.
- Stworzenie systemu uzupełniającego we wszystkich placówkach oświatowych gminy (szkoły wszystkich szczebli, przedszkola) „pojemników edukacyjnych” do zbiórki szkła, tworzyw sztucznych, makulatury i metalu. Zbiórka może odbywać się w pojemnikach czterodzielnych o pojemności 480 l (z wymiennymi workami na poszczególne frakcje). Stworzenie tego systemu uzupełniającego nie powinno być nastawione na jak największe pozyskanie poszczególnych frakcji, powinno ono stanowić głównie element uzupełniający edukacji ekologicznej prowadzonej wśród dzieci i młodzieży.
- Dodatkowo w dalszej perspektywie czasowej w latach 2010-2012, proponuje się utworzenie Lokalnego Punktu Gromadzenia Odpadów (LPGO). Punkt taki byłby wyposażony w szereg pojemników (kontenerów) do poszczególnych rodzajów odpadów. Do punktu tego odpady mogliby dostarczać mieszkańcy w ilościach przekraczających pojemność stosowanych w selektywnej zbiórce pojemników czy poza terminem wyznaczonych zbiórek odpadów opakowaniowych (szkło, tworzywa sztuczne, makulatura). Punkt służyłby głównie do zbiórki czasowego przetrzymania odpadów niebezpiecznych („elektroodpady”, baterie i akumulatory, leki), wielkogabarytowych, z sektora budowlanego oraz z organicznych (z ogrodów i terenów zielonych). Punkt taki powinien być położony centralnie na obszarze gminy, posiadać odpowiednie wyposażenie techniczne, całodobowy dozór oraz być

obsługiwany przez przeszkolonych pracowników. W przypadku gminy Nakło nad Notecią warunki takie mogą być spełnione w lokalizując LPGO na wydzielonym obszarze Składowiska Odpadów Komunalnych w Rozwarzynie).

- Należy kontynuować akcje zbierania odpadów – elektro odpadów, i baterii co najmniej 3 - 4 razy do roku organizując je w centrum miasta Nakło nad Notecią oraz większych miejscowościach gminy, lub wedle zgłoszenia przez sołtysów. Taką samą akcją należy objąć odpady wielkogabarytowe zwiększając częstotliwość takich akcji do 12 razy w roku (1 raz w miesiącu). Do tego celu należy stworzyć Mobilny Punkt Gromadzenia Odpadów MPGO „Gratowóz”, który działałby na zasadzie obsługi mieszkańców gminy (odbioru odpadów) w ramach stworzonego harmonogramu czasowego z bazą magazynową na Składowisku Odpadów w Wawrzynkach i później w RZUOK lub w LPGO przypadku jego powstania na terenie obecnego składowiska w Rozwarzynie. Informacje na temat stworzonego harmonogramu powinno się udostępnić na stronach internetowych gminy.
- W podmiotach gospodarczych selektywna zbiórka odpadów opakowaniowych powinna być prowadzona w przynajmniej takim samym zakresie jak w gospodarstwach domowych tzn. szkło tworzywa sztuczne, makulatura, rodzaj zbierania jednej z wymienionych frakcji będzie zależał w dużej mierze od charakteru danego podmiotu. Dodatkowo w zależności od profilu działalności podmiotu powinny być selektywnie gromadzone pozostałe odpady wytwarzane w związku z jego działalnością, a zwłaszcza te, które są możliwe do dalszego wykorzystania. Rodzaj pojemników, w których byłaby prowadzona zbiórka odpadów opakowaniowych w podmiotach gospodarczych będzie uzależniona od charakteru danej jednostki oraz ilości wytwarzanej danej frakcji odpadu. Mogą to być zarówno specjalistyczne pojemniki, jak również pojemniki wykorzystywane do zbiórki odpadów zmieszanych.

6.2.3. ODPADY ORGANICZNE

Głównym źródłem powstawania odpadów organicznych na terenie gminy będą gospodarstwa domowe, tereny zielone, na których prowadzone są zabiegi pielęgnacyjne, niektóre podmioty gospodarcze oraz oczyszczalnie ścieków. Mimo, że prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów, w tym także odpadów organicznych, jest nakazane

ustawowo, selektywną zbiórkę tej grupy odpadów wskazane jest rozpocząć z chwilą możliwości ich zagospodarowania (kompostowanie, fermentacja).

Zbiórka poszczególnych rodzajów odpadów organicznych na terenie gminy powinna odbywać się w sposób następujący:

- w gospodarstwach domowych w zabudowie jednorodzinnej odpady organiczne zaleca się kompostować w przydomowych kompostownikach w zależności od indywidualnych możliwości; z chwilą uruchomienia instalacji do ich przetwarzania można je zbierać podobnie jak pozostałe surowce opakowaniowe w workach (najlepiej papierowych). Z uwagi na znaczącą ilość osób mieszkających w zabudowie wielorodzinnej przewiduje się stworzenie dla nich osobnego systemu zbiórki odpadów organicznych polegającego na udostępnieniu specjalnego pojemnika na odpady organiczne w takiej zabudowie oraz dostosowania częstotliwości ich opróżniania. Wprowadzenie takiego systemu wymaga podjęcia działań organizacyjnych i wdrożeniowych. Proponuje się, aby pojemniki takie były dostawiane do miejsc gromadzenia odpadów zmieszanych komunalnych. System zbierania odpadów ulegających biodegradacji należy wprowadzić etapowo. Na początku należy stworzyć akcję pilotażową obejmującą 1 - 2 osiedla z zabudową mieszkaniową wielorodzinną. W tym celu należy podjąć współpracę z zarządzającymi danymi osiedlami oraz z firmą podejmującą się obsługi opróżniania pojemników. Od mieszkańców wymaga się w tym systemie selektywnego zbierania bioodpadów już w mieszkaniach (u źródła).
- odpady organiczne z oczyszczalni ścieków powinny być w procesie technologicznym w maksymalnym stopniu odwodnione i po wysuszeniu przekazane do instalacji przetwarzającej, z którą podpisano odpowiednie porozumienie. Należy jednak zaznaczyć, że w przypadku kompostowania osadów ściekowych muszą one spełniać odpowiednie normy fizykochemiczne i bakteriologiczne, a powstały kompost musi spełniać normy wyznaczone dla nawozu. Osady ściekowe z oczyszczalni w Nakle nad Notecią i w Potulicach w dalszej perspektywie winny być kierowane do instalacji kompostowni w Regionalnym Zakładzie Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Wawrzyńkach. Do czasu uruchomienia instalacji kompostowni w ramach RZUOK w Wawrzyńkach należy stworzyć i kontynuować możliwość kompostowania ich na terenie oczyszczalni i wykorzystania do celów rolniczych. Zwłaszcza oczyszczalnia ścieków w Nakle nad Notecią wymaga zmodyfikowania i stworzenia technologii gospodarki osadami ściekowymi i zakupienia odpowiedniego

urządzenia do celów przygotowania materiału kompostowego z wytworzonych osadów ściekowych. W ostatnim czasie, w Polsce można zauważyć wykorzystanie tego typu odpadu organicznego pod uprawę wierzby energetycznej. Takie rozwiązanie można także rozważyć dla terenu gminy Nakło nad Notecią, zwłaszcza w przypadku pojawienia się gospodarstwa z uprawą wierzby. Przygotowany kompost bądź komponent kompostowy na oczyszczalni ścieków może być również wykorzystywany na skalę lokalną gminy do celów rekultywacyjnych terenów zieleni i terenów rekreacyjnych gminy oraz obiektów sportowych (boiska sportowe).

6.2.4. ODPADY NIEBEZPIECZNE

Ze względu na swoje właściwości fizyko-chemiczne, rozproszone źródła powstawania, ogromną różnorodność i brak możliwości kontroli ich przemieszczania, odpady niebezpieczne stanowią realne zagrożenie dla środowiska oraz zdrowia i życia człowieka.

Podobnie jak pozostałe odpady, także odpady niebezpieczne powinny być zbierane w sposób selektywny. Względy te wymuszają szczególnie konieczność postępowania z nimi w sposób właściwy.

Z uwagi na fakt, że podmioty gospodarcze (w tym placówki służby zdrowia i weterynarii) zmuszone są z mocy obowiązującego prawa prowadzić odpowiednią ewidencję tego typu odpadów, a także postępować z nimi w sposób zapewniający bezpieczne gromadzenie i unieszkodliwianie (przekazywanie specjalistycznym firmom), poniżej przedstawiono rozwiązania zbiórki odpadów niebezpiecznych z gospodarstw domowych.

Odpady niebezpieczne z gospodarstw domowych na terenie gminy Nakło nad Notecią powinny być:

- gromadzone w czasie okresowych zbiórek polegających na tym, iż w określonych dniach przez teren gminy przejeżdżałby specjalny pojazd „Gratowóz” wyposażony w odpowiednio zabezpieczone pojemniki czy kontenery. Zbierałby on wyznaczone (we wcześniejszym harmonogramie) rodzaje odpadów niebezpiecznych pochodzących z gospodarstw domowych. Do grupy tych odpadów można zaliczyć:
 - farby, lakiery, kleje, lepiszcze, żywice i opakowania po nich,
 - rozpuszczalniki, kwasy, alkalia i opakowania po nich,
 - odczynniki chemiczne i fotograficzne oraz opakowania po nich,

-
- przeterminowane lekarstwa,
 - zużyte tonery od drukarek,
 - baterie jednorazowe,
 - lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć np. termometry,
 - aerozole.
- przekazywanie do czasowego przetrzymania w utworzonym na terenie gminy Gminnym Punkcie Zbierania Odpadów Niebezpiecznych (GPZON). W punkcie tym mieszkańcy mogliby oddać na tych samych zasadach co w zbiórce okresowej wytworzone w gospodarstwie domowym odpady niebezpieczne (te same rodzaje i limity odpadów niebezpiecznych) poza terminem zbiórek okresowych. Punkt taki proponuje się zlokalizować w miejscowości Rozwarzyn przy wyznaczonym Lokalnym Punkcie Gromadzenia Odpadów.
 - zgodnie z art. 16 ustawy o *opakowaniach i odpadach opakowaniowych*, część odpadów niebezpiecznych – opakowania po środkach chemicznych bardzo toksycznych i toksycznych np. środkach ochrony roślin (pestycydy, herbicydy, insektycydy itp.) powinny być zwracane bezpośrednio przez ich użytkowników do punktów sprzedaży, w których zostały nabyte. Zgodnie z przytoczoną powyżej ustawą sprzedawca ma obowiązek je przyjąć zwracając pobraną kaucję. Jednocześnie producent i importer zobowiązany jest na własny koszt odebrać od sprzedawcy opakowania wielokrotnego użytku oraz odpady opakowaniowe po substancjach niebezpiecznych, a które zostały zwrócone przez ich użytkowników do sprzedawcy (art. 10 w/w ustawy). Informacje na temat punktów odbioru tego typu odpadów winny być umieszczone na gminnej stronie internetowej.
 - gromadzone w systemie uzupełniającym polegającym na rozstawieniu na terenie gminy specjalnych, zabezpieczonych przed otwarciem ich przez niepowołane osoby, pojemników. Proponuje się, rozwijać prowadzony dotychczas systemem zbiórki przeterminowanych lekarstw oraz baterii. Specjalne pojemniki do ich zbiórki należy rozstawiać w miejscach, gdzie można nabyć produkty pełnowartościowe.
 - w związku z rolniczym charakterem gminy Nakło nad Notecią konieczne jest zapewnienie właściwego pozbywania się padłych zwierząt gospodarskich. Zakłady utylizacyjne wykonują swoje usługi na zasadzie zgłoszeń telefonicznych. Gminna strona internetowa powinna zawierać informacje teleadresowe o działających na jej terenie firmach zajmujących się utylizacją padłych zwierząt. Koszty związane ze zbiórką, transportem i unieszkodliwianiem padłych zwierząt hodowlanych zgodnie

z obowiązującym prawem powinien ponosić właściciel zwierzęcia. W przypadku zwierząt dzikich i bezdomnych obowiązek uprzątnięcia padłych zwierząt spoczywa na gminie (ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach). Istnieje możliwość pozyskania środków na ten cel z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w wysokości do 98 % kosztów zbiórki, transportu i utylizacji. Środki te przekazywane są firmom po przedstawieniu odpowiedniego kosztorysu świadczonych usług na rzecz danej gminy.

- Należy zwrócić uwagę, że gabinety weterynaryjne winny korzystać na zasadach partycypacji w kosztach ze zorganizowanej już na terenie gminy Nakło nad Notecią działalności firm pod względem odbioru i transportu oraz utylizacji odpadów klasyfikowanych jako odpady kategorii 1 w rozumieniu Rozporządzenia (WE) Nr 1774/2002. Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 października 2002 roku w postaci ptactwa dzikiego, psów i kotów. Firmy utylizacyjne w ramach tej umowy zapewniają pojemnik na wyżej wspomniane odpady. Głównie chodzi tu o produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego określone w art.4 wyżej wymienionego Rozporządzenia: - zwierząt innych niż zwierzęta gospodarcze i dzikie, obejmujących w szczególności zwierzęta domowe, z ogrodów zoologicznych i cyrkowe. Należy nawiązać współpracę z gabinetami weterynaryjnymi na terenie gminy w celu zaniechania nielegalnych praktyk postępowania z tego typu odpadami na terenie gminy.
- ❖ frakcją odpadów, które należy unieszkodliwiać ze szczególnym zachowaniem warunków ochrony środowiska, a także zdrowia ludzi jest azbest. Azbest najczęściej występuje w postaci płyt azbestowo-cementowych służących jako pokrycia dachów lub elewacji budynków, a także azbestowo-cementowych rur wodociągowych. Z uwagi na jego udowodnioną szkodliwość (dostanie się pyłków azbestu do dróg oddechowych powoduje nakłuwanie pęcherzyków płuc) azbest został zaliczony do substancji szkodliwych dla zdrowia (Rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Zdrowotnej z dnia 21 sierpnia 1997 r w sprawie substancji stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub życia). Także Minister Gospodarki wydał rozporządzenie w sprawie bezpiecznego użytkowania oraz warunków usuwania wyrobów zawierających azbest (z 14 sierpnia 1998 r.). Zgodnie z tym rozporządzeniem koszt usunięcia wyrobów zawierających azbest z powodu nadmiernego zużycia ponosi właściciel obiektu. Z uwagi na właściwości azbestu oraz obowiązujące regulacje prawne usuwanie wyrobów zawierających azbest podlega wielu uwarunkowaniom.

W obecnej sytuacji Gmina posiada dane szacunkowe na temat ilości występujących odpadów zawierających azbest na terenie gminy Nakło nad Notecią. Należy przedsięwziąć środki w celu dokładnego zinventaryzowania gminy pod względem ilości odpadu zawierającego azbest aby móc określić dalsze plany związane z jego unieszkodliwianiem. Proponuje się wdrożenie Programu Usuwania Azbestu z terenu miasta i gminy Nakło nad Notecią na lata 2008 – 2032 zaczynając od rzetelnej ankietyzacji społeczeństwa w celu zewidencjonowania ilości materiałów azbestowych na terenie gminy.

W zakresie gospodarki odpadami zawierającymi azbest, a zwłaszcza w sprawie przeprowadzenia ewidencji tego typu odpadów należy kierować się Rozporządzeniem z dnia 2 kwietnia 2004 roku w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest, Dziennik Ustaw Nr 71 Poz. 649).

Gmina powinna podjąć się sukcesywnego wdrażania gminnego planu gospodarki odpadami azbestowymi. Następnie, zgodnie z jego założeniami prognostycznymi wytwarzania odpadów azbestowych na terenie gminy w poszczególnych latach winna go realizować. Plan gospodarki odpadami azbestowymi winien określać dogodny mieszkańcom gminy system odbioru tych odpadów. Na podstawie „planu” mieszkańcy gminy są objęci pomocą finansową ze środków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, umożliwiającą im sprawne unieszkodliwienie azbestu i pozbycie się go z najbliższego otoczenia i środowiska, w którym żyją. Należy kontynuować to postępowanie.

6.2.5. ODPADY WIELKOGABARYTOWE, Z SEKTORA BUDOWLANEGO, WRAKI POJAZDÓW

Z uwagi na charakter tych odpadów (duży ciężar, duża objętość) wymagają one prowadzenia specjalnych systemów ich zbiórki. Dla gminy Nakło nad Notecią proponuje się:

- zbiórkę odpadów wielkogabarytowych z gospodarstw domowych w czasie zbiórek okresowych. Zbierane byłyby tylko te odpady wielkogabarytowe, które powstają w gospodarstwach domowych (stare meble, sprzęt RTV, lodówki itp.). W wyznaczony dzień mieszkańcy mogliby te przedmioty (uszkodzone lub niepotrzebne) wystawić przed swoje posesje skąd byłyby zabierane. Dodatkowo proponuje się zbieranie odpadów wielkogabarytowych w utworzonym na terenie gminy LPGO. W punkcie tym mieszkańcy mogliby się pozbywać tego typu odpadów poza terminem okresowych zbiórek.

- zbiórkę odpadów z sektora budowlanego (głównie gruzu) i kamieni polnych w Lokalnym Punkcie Gromadzenia Odpadów. Odpady mogliby tam dowozić mieszkańcy we własnym zakresie lub firmy wywozowe po wcześniejszym zgłoszeniu. Po zgromadzeniu większej ilości tych odpadów byłyby one poddane rozdrobnieniu (wypożyczenie kruszarki samojezdnej). Proponuje się, aby docelowo miejscem magazynowania i złożenia gruzu i odpadów budowlanych było Składowisko Odpadów Komunalnych w Wawrzynkach (wykorzystanie materiału na izolację warstw odpadów).
- funkcje punktu zbiórki i przerobu wraków samochodowych na terenie gminy Nakło nad Notecią może przejąć tylko firma zajmująca się demontażem wraków samochodowych posiadająca odpowiednie zezwolenie na odzysk tego typu odpadów.

6.3. ZBIÓRKA I TRANSPORT ODPADÓW

Obecnie na terenie gminy Nakło nad Notecią zbiórka i transport odpadów jest prowadzony aktywnie przez dwie firmy „Eko – Nakło Sp. z o.o. oraz firmę Remondis Bydgoszcz Sp. z o.o. Dokładny zakres działania tych firm obsługujących gminę w zakresie odbioru i transportu odpadów zostały opisane w rozdziale 3.2. niniejszego dokumentu.

Realizowany system zbiórki można uznać za właściwy, jednak należy go rozwijać i modyfikować w ramach potrzeb dostosowania do stworzonych możliwości odzysku i unieszkodliwiania odpadów w regionie. W dalszej perspektywie czasowej zakres świadczonych usług powinien być rozszerzany – selektywna zbiórka kolejnych frakcji odpadów. Należy jednak podkreślić, że będzie to możliwe po zmianie dotychczasowego zakresu usług i ustaleniu nowych zasad działania.

Gmina Nakło nad Notecią powinna stworzyć gminny system zbierania danych o gospodarowaniu odpadami przez firmy odbierające odpady od właścicieli nieruchomości. Potrzebna jest modyfikacja i uzupełnienie dotychczas prowadzonej ewidencji w zakresie gospodarowania odpadami na terenie gminy.

Biorąc pod uwagę możliwość przejęcia przez gminę obowiązku zbiórki odpadów i scedowaniu go na związek komunalny, zbiórką i transportem odpadów zajmowałaby się powołana przez związek firma lub wyłoniona w przetargu.

Niezależnie od obecnie czy w przyszłości realizowanego systemu zbiórki i transportu odpadów gmina powinna kontrolować realizację wydanych pozwoleń – czy dana firma wywozowa ma pozwolenie na prowadzenie działalności na danym terenie, czy zebrane poszczególne frakcje odpadów trafiają do wyznaczonych instalacji itp. Kontrola ta powinna objąć wszystkie firmy prowadzące działalność na terenie gminy, a szczególnie prowadzące zbiórkę odpadów niebezpiecznych.

Jedyną grupą odpadów, które nie byłyby zbierane przez ewentualnie powołaną firmę związkową, to odpady niebezpieczne. Firma prowadząca odbiór czasowo zgromadzonych w Lokalnym Punkcie Gromadzenia Odpadów - odpadów niebezpiecznych, a także okresową zbiórkę na terenie gminy Nakło nad Notecią powinna spełniać wszystkie wymogi formalne i techniczne (zezwolenia, właściwe pojemniki, ADR itp.).

6.4. ODZYSK I UNIESZKODLIWIANIE

Zwiększenie ilości odpadów koniecznych do dalszego odzysku i unieszkodliwiania sugeruje ulepszanie i rozszerzanie istniejącego systemu selektywnej zbiórki odpadów gminy Nakło nad Notecią oraz stworzenie Lokalnego punktu odzysku odpadów z wykorzystaniem miejsca i infrastruktury na obecnym składowisku odpadów komunalnych w Rozwarzynie. Zgodnie z wojewódzkim i powiatowym planem gospodarki odpadami w tym celu należy przeprowadzić okresowe kampanie informacyjno-edukacyjne oraz nawiązać kontakty z organizacjami ekologicznymi. W związku z tym należy zakupić potrzebną ilość pojemników i worków na odpady odzyskiwane w ramach selektywnej zbiórki. Efektem powinno być kierowanie do unieszkodliwienia na składowisku w Wawrzynkach jak najmniejszej ilości odpadów. Dzięki temu możliwe będzie jego dłuższe eksploataowanie, ale najważniejsze są obniżone koszty wywozu odpadów komunalnych (poprzez zmniejszenie ich ilości po wysegregowaniu).

Należy również rozważyć możliwość wprowadzenia systemu odbioru odpadów wtórnych od gospodarstw z zabudowy jednorodzinnej gminy Nakło nad Notecią.

Gmina powinna zachować elastyczność w ocenie i kontroli wszystkich firm działających na terenie gminy, kierując się jakością obsługi mieszkańców i współpracy w zakresie prowadzenia gospodarki odpadami na jej terenie.